

JINA _____ NAMBARI YAKO: _____

KAUNTI NDOGO YA GATUNDU

MTIHANI WA MAKADIRIO

102/3

KISWAHILI

KARATASI 3

FASIHI

Julai/Agosti 2016

Muda: Saa2 ½

MAAGIZO:

1. Jibumaswalimanne.
2. Swali la kwanza ni la lazima.
3. Maswalihayomengineyachaguliwekutokasehemunnezilizobaki.

Riwaya, Ushairi, FasihiSimulizi na Hadithi fupi.

4. Usijibumaswalimawilikutokasehemumoja.
5. Majibuyoteshartiyaandikwekwenyekijitabu cha majibu.

SWALI LA LAZIMA.

SEHEMU A: TAMTHILIA: MstahikiMeya.

Timothy Arege.

1. “Dhikimbalimbalizimekuwapolakiniherinususharikulikosharikamili”.
 - (a) Elezamuktadhawadondoohili. (Alama 4)
 - (b) Tajatamathaliyausemiiliyotumikakatikadondoohili. (Alama 2)
 - (c) Elezasifazozotetatzamzungumzaji. (Alama 6)
 - (d) FafanuaainazozotennezamigogoroinayojitokezakatikatamthiliayaMstahikiMeya. (Alama 8)

2. SEHEMU YA B: RIWAYA

KIDAGAA KIMEMWOZEA: Ken Walibora.

“Wemawakoumeniuakabisa.....Nina jishtakimwenyewekilasikukwamiakanamiaka”.

- (a) Elezamuktadhawamanenohaya. (Alama 4)
- (b) Onyeshakwakutoamifanokuwaanayambiwamanenohayaalikuwanawema. (Alama 8)
- (c) Eleza umuhimu wa mhusika mashaka katika riwaya ya Kidagaa Kimemwozea. (Alama 8)

3. SEHEMU YA C: USHAIRI

Jibuswali la tatu au nne.

Na iwekupawamali, yakuhadaamtima
Niandameufidhuli, nitengananaowema
Hilositokubali, japowajawangesema
Siatikwendawema, ujjapokuwanighali.

Sitomehekabaila, nganitenzanachewema,
Mungunitianajela, kisamefanzakuruma,
Haragwelenutalila, pamojanayenusima,
Siatikutendawema, japotagonitalala.

Haufimungaufisha, auhamiapokarima,
Molaatauhusisha, welekeapokuzama
Mimi nihuomaisha, hadisikuyakiama

Siatikutendawema, nganitamshawasha.

Wema ungawa mchungu, tajaribukutotema,
Tautenda nende zangu, niache wanaosema,
Malipo yangu kwa mungu, hayoyenusilazima
Siasi kutenda wema, kiagharimu roho yangu.

Maswali:

- (a) Andikakichwakinachofaashairihili. (Alama 2)
- (b) Ni mambo yapikatikaubetiwa 1 and 4
ambayohatamshairiakifanyiwahawezikuachakutendamema? (Alama 6)
- (c) Elezajinsimtunziwashairihilialivyoutumiauhuruwake. (Alama 6)
- (d) Andikaubetiwamwishokatikalughanathari. (Alama 4)
- (e) Mshairialipatawapiariyakuzingatiawema? (Alama 2)

4. SHAIRI A

Umekatamtintima
Umeangukianyumbayako
Umezimamtohasira
Nyumbayakosamasamafurikoni
Na utahama
Watotokuwakimbia.

Mbuzikumkaribiachui
Alijigeuzapanya
Akaliakuliwanapakakichwani
Mchawikutakasanakutisha
Alijigeuza samba
Akalianarisisikichwani.

Jongookutakasanakukimbia
Aliombamiguelfu
Akaachwananyoka

Hadijawapisasautakwenda
Bwanakokumpasumu?
Hadijaumeshikanyokakwamkia,
Hadijaumepitianyamayapunda.

SHAIRI B

Pitenijamani, piteniharaka
Nendeni, nendenihukomwendako
Mimi haraka, harakasina,
Mzigowangu, mzigomzitomno
Na chinisitakikuweka.

Vijanakwaninihampiti?
Kwaninimwanichekakisogo?
Mzigonilioubebahaupokichwani
Lakiniumenipindamgongonamiguu
Na lazimanijiegemeze, kichwani
Chininendeko
Hayapiteni! Piteni! Haraka! Heei!
Mwafikirimwaniachanyuma!
Njiayamaishanimojatu
Hukomwendakondikonilikotoka
Na nilipofikiawenginewenu
Hawatafika.

Kula nimekulananasamwasema
Nikonyumayawakati
Lakinikamamngepitambele
Na usowangukutazama
Ningewambiasiriyamiakamingi.

Maswali:

- (a) Hayanimashairiyaainagani? Alama 1
- (b) Washairihawawiliwanalalamika. Yafafanuemalalamishiyao. Alama 4

- (c) Onyesha vile kinaya kinavyojitokeza katika shairi A na shairi B. (Alama 4)
- (d) Taja tamathali mbili zilizo tumika katika ubeti wa pili wa shairi B na utoe mfano. (Alama 4)
- (e) Andika ujumbe unao jitokeza katika ubeti wa nne washairi A. (Alama 2)
- (f) Uhuru wa mshairi umetumiwa vipi katika shairi 'B': (Alama 2)
- (g) Linganisha shairi 'A' na shairi 'B' kwakuangalia dhamira ya mshairi. (Alama 4)

SEHEMU YA D: FASIHI SIMULIZI (JibuSwali 5 au 6).

- 5.
 - (a) Ulumbininini?
 - (b) Elezasifazozotennezaulumbi. Alama 8
 - (c) Elezamaanayalakabu. Alama 2
 - (d) Elezasifazozotenezalakabu. Alama 8

- 6.
 - (a) Elezavipengelevitanovyafasihisimuliziambavyohujitokezakitafasihiandishi. Alama 10
 - (b) Fafanuasifatanozaushairisimulizi. Alama 10

SEHEMU YA E: HADITHI FUPI

DAMU NYEUSI NA HADITHI NYINGINE: Ken Waliborana S. A. Mohammed.

- 7. ElezakuwatafsirimaudhuiyafuatayoyalivyoendelezwakatikahadithizaSamakiwaNchizaJoto naMwanawaDarubini. Alama 20
 - (a) Utabaka
 - (b) Ukatili.